

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačati 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedeelj in praznikov, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon - št. 74.

Štev. 221.

V Ljubljani, v sredo 27. septembra 1899.

Letnik XXVII

Nemška vzajemnost.

K. Nemška vzajemnost — Gemein bürgschaft — je tista čudotvorna moč, ki baje zedinja stranke na levi državnih zbornic v njihovem boju za »pravice nemštva«, kot pravijo. Ta vzajemnost ima biti ena izmed vodivnih idej, katere naj napravijo red v kaotičnem strankarstvu.

Prav nič nimamo proti nemški vzajemnosti. Samo da bi je bilo kaj in da bi res pomenjala to, kar izraža. A — »nemška vzajemnost« — se kriči, misli se pa vse kaj drugega.

Schönererjeva garda misli na uničenje avstrijske države in na priklopljenje njenih dežel, razven Dalmacije in Galicije, k Nemčiji, ko ponavlja to geslo. Nemška vzajemnost je pri njih nemška stekloba.

Nemški liberalci mislijo na to, kako bi se obnovila liberalna vlada v Avstriji v blagor židovstvu in v slavo kapitalistov.

Nemški nacionalci so — odkrito recimo — zavoljo svojih ljudstvu prijaznih načel mnogo manj apatiška stranka, nego liberalci ali celo zastareli njihovi »aristokraški« (s Schweglom na čelu — aristokraški) oddelek »ustavi zvestega veleposestva«. Ta zadnja četica ima edino to dobro stran, da vsakemu pametnemu človeku dokazuje, da je s fevdalno nadvlado v Avstriji za vselej pri kraju in da je torej treba tudi čim prej pospraviti fevdalne predprave. Ti čuvaji avstrijskega domoljubja tiče v toliko še v zgodovini prešlih dni, v starih fevdalnih časih, v dobi, ko je plemstvo res pomenjalo važen politični in kulturni faktor, v kolikor to služi njihovim osebnim koristim.

Poleg zgodovinske odeje imajo pa še pristno moderno obleko. Slikali bi jih v opravi srednjeveških vitezov z oklepom krog prsi in jeklenimi črevlji na nogah, pa s cilindrom na glavi in monokljem na očesu. Vse so, samo odkritosrčni nikjer in proti nikomer ne. Sedaj zopet strasijo krog. Govori se o pomirljivih in nepomirljivih elementih med »vzajemnimi« Nemci in o spremembah, ki bodo pomirljivim elementom ogladile pot k mirnemu parlamentarnemu delovanju. Med temi »pomirljivci« je brez dvojbe v prvi vrsti umevati vedno lačne liberalne aristokrate in pa židovsko gladko, pristno menčestersko liberalno Mauthnerjevo skupino.

Taki pomirljivi elementi so nevarnejši, nego vsi drugi naši nasprotniki. Tema dvema skupinama je nemška vzajemnost — osebna in strankarska korist.

Krščanski socialci tudi gostujejo pri nemški vzajemnosti. Njihovo stališče je dozdej še nujno opozicijsko in zato jih vidimo v družini, ki se jim čuda slabo poda.

Ta »nemška vzajemnost«! Hujših nasprotstev ne spravlja pod en klobuk nobena druga stvar na svetu, kot ta beseda. Liberalci in nacionalci, liberalci, Schönererijanci in krščanski socialci — to so nepremostna nasprotja. Niti eno trenutje bi ne mogle sodelovati te stranke pri pozitivnem delu; celo pri negativnem jih družijo prav za prav samo ena stvar, namreč opozicija ravno obstoječi vladi. V narodnih vprašanjih ni nobene edinosti

pri njih. Nekaj jih je centralistov, nekaj federalistov, nekaj celo avtonomistov v smislu večine. Za vladanje so nesposobni, ko bi jih bilo tudi dovolj po številu. Ali ni potemtakem nemška vzajemnost prazna, slepilna fraza?

Frazni značaj tega pojma je pa tem bolj razviden, če si predložimo, da pravi in najstarejši del avstrijskih Nemcev ž njimi noče imeti nobene zveze, madež se drži večine. Katoliška - ljudska stranka, ki prav za prav edina zastopa nemštvo stare vzhodne marke, ne more dobiti toliko sorodnosti pri »vzajemnih Nemcih«, da bi sploh mogla ž njimi v čemer koli enotno sodelovati. Saj so pa tudi nemški liberalci in nacionalci kazali svojo nemško vzajemnost svoj čas samo s tem, da so najpodlejšje zatirali katoliško cerkev in nji zveste državljane.

Nemška vzajemnost torej nikakor nima v sebi tvorivne in vodivne moči. Toda čemu naj to dokazujemo v tisti dobi, ko brez slovesnosti pada tudi zunanja oblika, katero je vzdrževala ta ideja. Koroški dr. Lemisch odpoveduje zvezo z liberalnimi Nemci, gotovo v imenu velikega dela nemške nacionalne stranke. Štajerski dr. Hochenburger proglašuje, da je z Lemischem in Dobernikom enih misli. In to se godi uprav tedaj, ko bi morala nemška vzajemnost stopiti v dejavnost. Smešen je njen konec.

Saj pa tudi ni mogel biti drugačen! Brez resne vsebine, vzlasti pa brez vsakega etičkega znaka je nastopila ta ideja. Kam more torej privedi?

To nemštvo, ki naj bi bilo združeno v nemški vzajemnosti, je pojem brez smisla, ker smatra nemštvo kot neko nadčloveško silo, kateri se morajo vsi drugi narodi vpogniti. Najhujši narodni delirij je v boleštni domišljiji sestavil ta pojem in tak pojem naj bi za resno delovanje vzbujal nemške stranke ali naj bi, kot se je tudi povdarjalo, rešil avstrijske politične zagonetke in potem vladal. Konec devetnajstega stoletja ni za take igrače. Izmišljene, popolnoma abstraktne sile, katerih nikjer ni, ne morejo biti drugod v veljavi, nego v kraljestvu domišljije, v pesništvu. Zato pa tudi to, kar je rodila »nemška vzajemnost« dozdej, res ni bilo drugega nego komedija in sicer nevkusna, neetiški sestavljena in še nevкусnejše diletantski igrana komedija.

Nepošteno delo.

(Dopis iz Hrvatske.)

(Konec.)

Ko je bil odboru predložen Bojničičev rokopis, ni ga hotel le ta sprejeti, češ da odsek o kralju Kolomanu ne odgovarja zgodovinski resnici. Rokopis se povrne v Zagreb s zahtevo, da se sestavi v mažarskem dubu. Na to Bojničič ni mogel privoliti, a razumi se, da tudi nobeden drugi hrvatski zgodovinar. Kako si pomoči? V odboru za omenjeno delo sedi tudi poznati hrvatski učenjak (!) dr. Kršnjavi. Le ta se je odločil, da reši to neugodno vprašanje. Moral je postati po sili zgodovinar, saj se resnobno s tem predmetom ni nikdar bavil. In kako je to storil? Pravijo, da je sprejel v delo hrvatsko in mažarsko mnenje o

kralju Kolomanu glede Hrvatske; postavil je tedaj nepobitne dokaze za hrvatsko trditev kot neko hipotezo nasproti mažarski trditvi.

Ko se je v Zagrebu o tej nedostojnej igri z narodnimi svetinjami zvedelo, so se vzdignili vsi opozicijski časopisi proti temu nedostojnemu početju. Ker je najhujše prijel dr. Kršnjavega »Agramer Tagblatt«, odgovoril mu je ta le na napade čisto nejasno ali dosta predrzno, vendar pa ni zanikal niti se opravičeval glede onega, kar mu je omenjeni časopis oponesel. Zato je »Agramer Tagblatt« o tej zadevi razpravljalo v drugem članku, pa pozval pisatelja dr. Kršnjavega, naj pove jasno, kaj je na vsej tej stvari resničnega, kar se pripoveduje po Zagrebu; posebej ga še pozivljajo, da naj pove, je li je resnica, da je on o Kolomanu sprejel v omenjeno delo tudi ono, kar so Mažari zahtevali. V dolgem odgovoru na ta članek ni dr. Kršnjavi nič pozitivnega odgovoril, pač pa prav predrzno napadel hrvatske zgodovinarje, kar je najboljši dokaz, da je bržkone resnična trditev opozicijskih časopisov.

Dokler ne izide omenjeno delo, ne more se seveda soditi o njem, toda ako je ta oddelek zgodovine pisan v omenjenem duhu, potem bodo znali Hrvati, kaj jim je storiti s takim delom. Iz vsega pa se vidi, da ni čist posel, kar se tukaj dela. Mažari bi na vsak način radi, da se Hrvatska poniža tudi pred zunanjim svetom, ker delo tudi v nemškem jeziku izide. Tujci naj čitajo o podjarmljenej Hrvatski, a ne o slobodnej, potem bodo tudi odobraval, kar zdaj počno Mažari s Hrvati. Za Mažare pa ne bode nič novega, kar se jim bode podalo o Hrvatski v tem delu; to so se že učili in v to verujejo. A delo ima iziti tudi v hrvatskem jeziku. Bode li se odbor predrznil, tako grdo zgodovinsko laž v onem obliku, kakor je namenil, podati hrvatskemu narodu? To bi bila največja predrznost, ko bi se hotelo nekemu na ta način žaliti ves hrvatski narod. Mi pravimo, da je to nemogoče, in da to tudi ne sme biti, in da so dolžni oni faktorji, ki imajo kaj vpliva pri sestavljanju tega dela, da takemu početju, če je resnično, na pot stanejo, in sicer ne samo glede hrvatske, nego tudi nemške izdaje. Čemu iskati zdražbe v znanstvenih delih, ko je je že tako preveč po časopisih. Odgovorni pa so za to oni, katerim je izročena težka naloga, da se taka znanstvena dela pišejo trezno in kritično, ne pa da se na posebno željo nekaterih nestrpljivih protivnikov hrvatskega naroda izkrivljujejo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. septembra.

Liechtenstein-Chlumecky. Ta dva moža sta na vrhuncu ves čas sedanje ministerske krize v Avstriji. Jeden teh dveh bo bržkone prihodnji mož, a kateremu obeh bo usoda »mila«, tega danes še nihče ne more povedati. Prvi je prišel v pošte knez Liechtenstein, ki je hotel sestaviti samo desniško ministerstvo, a sedaj se že trdi, da je njegova misija končana, ker na čisto desniško vlado ni misliti v sedanjih razmerah in jo z ozirom na avstro-ogersko nagodbo odklanjajo

za sedaj tudi desniške stranke, levičarji se pa ne marajo vpreči v voz »klerikalnega« kneza najbrže vsled tega, ker tudi ne marajo prevzeti nase odij in ker bi bila čisto levičarska vlada muha jednodnevnic. Z Liechtensteinom toraj najbrže ne bo nič. Mesto njega je pa stopil sedaj v ospredje stari znanec baron Chlumecky, ki igra veliko ulogo pri vsakratni ministerski krizi v Avstriji. Ta mož je prišel že predvčeranjim na Dunaj iz svojega poletnega brloga v Aussee-ju in bil pri cesarju v avdijenci. Razgovarjal se je tudi z zunanjim ministrom grofom Goluhovskim in z različni svojimi tovariši v liberalnem veleposestvu. Toda tudi o tem možu ne more nihče trditi, da bo sestavil vlado iz krogov liberalnih strank ali vsaj koalicijsko ministerstvo, ker namreč niti pri levičarjih ne uživa potrebnega zaupanja. Ako bo toraj Chlumecky res prihodnji mož, načeloval bo le strogo uradniškemu ministerstvu, ker vsak drug kabinet je v sedanjih razmerah izključen.

Socijalni demokratje med seboj. Znano je, da se vrši te dni v Brnu strankarski shod avstrijske socijalne demokracije, na katerem je prišlo v poslednjem času do deloma zelo resnih razporov. Povod zato je dal v prvi vrsti znani oklic socijalistične manjšine, katerega vsebino smo včeraj objavili, potem pa splošna nezadovoljnost zunanjih voditeljev s taktiko dunajskih voditeljev. Tem nezadovoljnejšem se je pridružil tudi graški Hans Resel, le Kristan in Grablovic, ki zastopata slovenske socijalne demokrate, morata biti popolno zadovoljna z Adlerjevo komando, ker nista odprla svojih ust, le pri »slavnostnem« zborovanju se je oglasila tudi častita oseba sodruga Grablovica. Vsi opozicijski govorniki so se pritoževali, da osrednje vodstvo ne pozna nobene prave taktike. Seveda je Adler znal potolažiti splošno razburjenost s tem, da je napel zopet znano struno o splošni volilni pravici, seveda ne za strankino vodstvo. Najhuje pa menda še le pride proti koncu, ako se delegati voditelji ne bodo ustrašili groznje, da so v nevarnosti izgubiti mastne službe.

Znana belgrajska razzsodba je po pravici presenetila ves omikani svet. Napad na tirana Milana se je s to grozovito obsodbo spremenil v najbolj nečuvveni napad na pravosodje. Pravica je postala najnižja dekla politični samoblastnosti srbskih mogotcev. Sodniki sami iz početka niso imeli toliko poguma, da bi bili poslušno izvedli Milanova povelja, toda napačni strah pred krutim Milanom in skrb za obstanek je konečno zadušil tudi glas njih vesti. Vzemimo, da sta Knezevič in Ranko Tasić res bila nevarna in škodljiva člana človeške družbe in da so morda tudi nekateri izmed ostalih obsojencev kaj zakrivili proti res turškim zakonom srbske ustave, toda smrti in težkih železnih verig in okov si v tem slučaju gotovo niso zaslužili. Dokazana namreč ni bila niti jedna trditev znane obtožnice in sodišče, oziroma Milanovci so se opirali na sama nepotrjena domnevanja, obsodili so jih, ker so se jih hoteli na vsak način iznebiti za vselej ali vsaj za daljšo dobo let. Jediní Pašić je odšel odmerjeni mu kazni, ker ga je kralj pomilostil. Listi objavljajo pismo, v katerem se ta mož zahvaljuje za izkazano milost, toda vsak trezen opazovalec bo priznal, da se nedolžni Pašić ni toliko ponižal, kakor se razvidi iz omenjenega pisma. Kralj ga je vsekako pomilostil samo vsled tega, ker ni našel na njem nobenega madeža. — Na dan razglasenja obsodbe kakor tudi še sedaj je konsignirano v Belemgradu vse vojaštvo in orožniki s samokresi v rokah jezdarijo po ulicah. Opozicijsko časopisje je do cela zatrto in zdi se, kakor bi zavladal po vsi Srbiji najvzgednejši mir. Mir? Da, prebivalstvo po zunanje res miruje, ker se niti ganiti ne sme, toda v resnici vlada po vsej Srbiji grozna razburjenost. A ne samo domače prebivalstvo je skrajno razžaljeno vsled te grozovite razzsodbe, marveč tudi ves zunanji svet se je prepričal, da take razmere ne smejo trajati dalje. Poleg Avstro-Ogerske in Rusije, ki sta že pokazali svojo veliko nejevoljo najprej s tem, da sta svetovali srbski vladi, naj modro, t. j. milo stopa v tej aferi, pridejo v poštev tudi Črnogorci in Makedonci. Gotovo je, da v celi Srbi močno vre mej prebivalstvom, in kakor hitro pride do ustaje, so Milan in njegovi izgubljeni, ker se bo cel Balkan zavzel za svoje zatirane sosede. Krivica, ki so jo učinili ti mogotci, se mora maščevati, in da se to čim preje zgodi, za to morajo

takoj poskrbeti po berlinski pogodbi zavezane velesile.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 27. septembra.

(Prezentiran) je za župnijo Sveta gora ondtni upravitelj č. g. Anton Medved, in za župnijo Dole pri Litiji č. g. Václav Filler, kapelan v Št. Rupertu.

(Osebnosti.) Višji poštni oskrbnik g. Matija Šorli v Ljubljani je dobil naslov in značaj poštnega ravnatelja. — C. kr. okrajni komisar R. baron Apfaltrern v Krškem je poklican k upravnemu sodišču. — Dr. F. Pregl, rodom Ljubljčan, je potrjen privatnim docentom na fiziološkem zavodu graškega vseučilišča.

(Iz dež. šolskega sveta.) Učitelj na Ostrožnem Brdu Fr. Čuk je imenovan nadučiteljem za Črni Vrh nad Idrijo, A. Sežun v Rovtah nadučiteljem ravnotam, I. Cvirni v Tržiču nadučiteljem v bohinjski Srednji Vasi, pomočni učitelj v Ljubljani H. Petras učiteljem v Ljubnem, stalno sta nameščena E. Gustin na Jesenicah in Franja Vovk v Zaspem. Premeščeni so nadučitelj v Dragatušu K. Engelman v Dobropolje, Št. Jelenec iz Božjakovega na Dvor, I. Rudolf iz Vrabč na Slap, nadučitelj mestne šole na Karolinski zemlji J. Likar na II. deško mestno šolo v Ljubljani, I. Gorečan je dobil dveletni dopust.

(Burševske provokacije.) Včeraj se je vršila v Ljubljani tista velenemška slavnost, s katero so hoteli nemški burši Ljubljano spraviti iz tečajev. Včeraj zjutraj so se burši vozili v kazino z ljubljanskimi fjakarji v polnem »wichsu«, s frankfurtarskimi trakovi okoli glav. Vsled te provokacije se je obrnilo do mestnega župana z zahtevo, da take provokacije omeji. Na magistratu se je dejalo, da župana — ni v Ljubljani. Ker se je odločno zahtevalo, da se v Ljubljani zabrani take provokacije, zagotavljalo se je naposled, da je vsak javni nastop buršem s frankfurtarskimi trakovi in čepicami prepovedan. Ko je pa minolo slavnostno zborovanje, vozili so se nemški burši istotako kot prej, po Ljubljani v odprtih kočijah, ne da bi se jim to zabranilo. Tako se torej v dejanju kaže ropotanje ljubljanskega obč. sveta proti celjskim napadom. Okna magistratne dvorane in »Narodov« papir so skrajno potrpežljiva. Organizovani slovenski delavci so sklenili provokacije prezreti, da tako dajo priliko »Narodovim« pristašem pokazati, kako mečejo slovenskim Celjanom pesek v oči. Omeniti moramo še, da so k slavnostnemu zborovanju došli tudi mnogi tukajšnji sodnijski uradniki. Ali včeraj dopoludne ti uradniki niso imeli uradnih ur pri ljubljanskih sodnijah? — Popoldne so se burši fotografirali na dvorišču realke točno ob 4. uri, ko so šli realci iz šole. Sredi med burši je sedel profesor Binder s karnijsko čepico na glavi. Ta »predstava« pred srednješolci je značilna za razmere v Ljubljani. Nemškim profesorjem je pač vse dovoljeno!

(Slovensko gledališče.) Opera je včeraj napolnila hišo. Peli so »Cavalleria rusticana« nekoliko slabše nego prejšnja leta, ker ženski zbor ni zadovoljal. Mej domačimi pevci bliščal se je, kakor vedno, g. N. Ili. Gpdč. Irma Polakova (Lola) je bila precej operetska, gdč. Bitenčeva imela je kot mati Lucija težko pevsko in mimično naloge, katero je pa prav častno izvršila. O novi primadoni gdč. Amaliji Carneri, ki je pela Lucijo, spregovorimo prihodnjič. Novi tenorist g. A. Desari ima lep, a slaboten glas ter za junaške uloge ne bode posebno poraben. Pred opero se je igrala veseloigra »Sama med seboj«, spisal Fulda. Jako mična, duhovita igrlica, podučna sobno za gospe iz takozvane »intelligence«. Igranje je kazil slab spomin gosp. Danila. — V petek nova opera »Glumači« (Pagliacci), uglasbil Leoncavallo, in veseloigra »Sama med seboj«. V nedeljo: »Potovanje gospoda Fajdige«. Intendantca bi jako ustregla občinstvu na deželi, ako bi priobčevala repertoar za teden naprej.

(Kongres slovanskih časnikarjev v Krakovu) se je sijajno izvršil in bode rodil najlepše sadove. Časopisje je velemoč, in slovansko časopisje v Avstriji more v prvi vrsti utrjevati in vzdrževati toli potrebno solidarnost slovanskih narodov, ako se drži pravih načel. — V ponedeljek popoldne so se zborovalci odpeljali v Vieličko, kjer so jih

pozdravili s topovi, a godba je zaigrala »Hej Slovani«. Pozdravil jih je župan, Biankini se je zahvalil za bratski vsprejem; dame so goste obsipale s šopki. Ogledali so si rudnik in na to bili v mestni hiši pogosteni. Na večer so se šli v prostorih »Nove Reforme«, kjer je imelo okoli 70 urednikov zaupno posvetovanje.

(V pridobninsko komisijo) za novomeški okraj je izvoljen Jos. Zorec, župan v Kandiji, njegovim namestnikom Fr. Božič, trgovec v Novem Mestu.

(Novomeška gimnazija) šteje letos 236 učencev, in sicer v prvem razredu 67, v drugem 39, v tretjem 31, v četrtem 28, v petem 17, v šestem 13, v sedmem 20, v osmem 21.

(»Narodov« gospoda pa rimski kardinali.) »La Pensée Slave« je pisala ondan: »Gotovi hudobni jeziki trde, da so pred procesom v Rennesu specialni židovski agentje s polnimi žepi tekali po vseh krajih, da pridobe za Dreyfusa glavne časopise v raznih provincijah. Ali se je dal glavni kranjski organ zaslepiti po blestečem židovskem zlatu? To je ono, kar bi nam moral spiritus movens »Slov. Naroda«, dr. Tavčar povedati! »Narod« na to: »Najpoglejše obrekovanje, kar si ga je mogoče misliti! To je taka infamija, ki bi jo vsakemu drugemu v goltanec nazaj potisnili, od strani don Jakiča, kojega se v Trstu sramuje vsaka tudi komaj spodobna družba, jo vtaknemo v žep, kakor moramo dostikrat v žep vtakniti kričanje pouličnega pijanca, ki tičeč v blatu opsuje vsacega, kdor slučajno mimo pride«. Hm, dan poprej pa je »Narod« sam prav tako pisal o rimskih kardinalih, da dobivajo od ženskih samostanov velikanske svote, le da zatisnejo oči, če se zgode v samostanu kaki škandali. Ali ne bi »Narod« še sebi ponovil, kar je povedal Jakiču? Pravično bi bilo, vsaj nam se tako zdi. Tolika infamija je vsaj, če kdo rimskim kardinalom očita, da so podkupljeni, kakor če očita to gospodi okrog »Slovenskega Naroda«, ali ne?

(Slovenske učiteljice.) ki so se udeležile zadnjih duhovnih vaj, je glasilo slovenske »intelligence« tako-le inteligentno opsovalo: »O učiteljicah niti ne govorimo, ker predobro poznamo nagibe, ki delajo starim devicam simpatijo do obratih, od vina rudečih obrazov«. Ali smo mi kedaj tako grdili nasprotnike. Ne z duhovnimi vajami, ampak s tako surovo pisavo se blati ugled učiteljskega stanu. Vse slovensko učiteljstvo bi takim prijateljem, ki njihov žalostni denarni položaj hočejo na tak način izriniti v svoje strankarske interese, moralo zaklicati »Pfui!«

(Iz mariborske kaznilnice) je prišlo v Ljubljano 60 kaznjencev na delo pri zgradbi novega justičnega poslopja.

(Odkrit biser.) Najnovejša napredna modrost Dimnikovih tovarišev je ta-le: Tisti učitelji, ki so šli v lemenat, se morajo obsoditi, ker so s tem pokazali, da ne umevajo našega ljudskošolskega zakona — ta biser avstrijskega zakonodajstva. Tako piše »Narodu« napreden učitelj z zahtevo, da se objavijo imena teh svetnikov. — Na shodu »Zaveze« so sprejeli učitelji predlog gosp. Šege, da zveza zberi potrebni material iz vseh slovenskih pokrajin v dokaz, da naj se odvzame krajnim šolskim svetom pravico sestavljanja terno predlogov in naj se odpravijo krajni šolski nadzorniki. Po »Narodu« so torej vsi zborovalci na shodu »Zaveze« stroge obsodbe vredni, ker so se postavili proti našemu ljudskošolskemu zakonu, temu biserju avstrijskega šolskega zakona.

(Častnim občanom) je izvolil zastop občine tomajske g. dr. P. Laharnarja, c. kr. okr. glavarja v Sežani.

(Poročil) se je g. Jakob Rupel, c. kr. fin. asistent, z gospico Elviro Nabergojevo, hčerjo g. Ivana viteza Nabergoja.

(Lega Nationale) je uvedla užigalice, s katerimi hoče loviti slovensko mladino v laške šole. Napis na teh užigalicah pa je naravnost protivavstrijski. Govori namreč o skupni domovini, ki po smislu napisa in intencijah društva gotovo sega preko črnožoltih mejnikov. Napis tudi pravi: »La morte della lingue e quella delle nazioni«. Da, smrt slovenskega naroda ob Adriji, to je konečni namen tržaških neodrešencev, ki so nedavno laškega »generala« sprevaljali kot triumfatorja po Trstu in okolici.

(Shod obrtnikov v Novem Mestu.) Okrajno glavarstvo novomeško je razposlalo sledeči razglas: V nedeljo dne 1. oktobra t. l. vršil se bode v Rudolfovem, in sicer v prostorih hiše katoliškega društva rokodelskih pomočnikov, ob polu 10. uri zbor vseh pomočnikov v to svrhu, da se posvetuje o pravilih po obrtnem redu sestavljenega zbora pomočnikov. Povablja se k temu shodu vse pomočnike, kateri so pri kakem opravičenem obrtniku novomeškega sodnega okraja, ki je ud tukajšnje obrtne zadrage, v službi. — Ob polu 12. uri se bode pa vršil v gori omenjeni hiši shod obrtnikov v to svrhu, da se pretresa o pravilih pri obrtni zadrugi predpisane razsodišča, oziroma se izvoli odbornike razsodišča. K temu shodu se povablja vse opravičene obrtnike novomeškega sodnega okraja, kateri so udje tukajšnje obrtne zadrage, in vrhu tega še gori omenjene pomočnike. — Ob 2. uri popoldne, tudi dne 1. oktobra t. l., predaval bode tajnik trgovinske in obrtne zbornice v Ljubljani, cesarski svetnik Ivan Murnik, v ravno tisti hiši o raznih jako važnih zadevah v pospeševanje obrtnega stanu. K temu predavanju povablja se vse samostojne obrtnike celega polit. okraja.

(Od Sv. Eme na Štajerskem.) Jutri, dne 28. t. m. bode na to župnijo investiran č. g. Ivan Doberšek, do sedaj kaplan pri Sv. Martinu na Paki. Bog mu daj krepkega zdravja, da bode i tu tako deloval na krščansko-socialnem polju, kakor na dosedanjem svojem mestu!

(Surevest na biciklu.) Danes dopoldne zaletel se je pred frančiškansko cerkvijo kolesar štev. 50 v neko delavsko ženo, ki je nesla kosilo, ter jo podrl na tla. Kolesar ni zvonil, pač pa je nemški kolesarski gigerl spustil kopo kulturnih nemških psokv na ubogo ženo.

(Nov poštni urad.) Dne 1. oktobra 1899 odpre se v Trzinu na Kranjskem, okraj Kamnik, nov poštni urad, ki se bode pečal s pisemsko in vožno pošto ter ob enem služboval kot nabiralnica poštne hranilnišnega urada. Zvezo bode imel z železniškimi vlaki, ki vozijo na progi Ljubljana-Kamnik.

(Ustanove za železničarje.) Kakor vsako leto razdelili se bodo tudi letos dohodki naslednjih ustanov: 1. avstrijske železniške podporne zaloge za podpore potrebne uslužbence avstrijskih železnic, ki so postali ne-posobni za službo in ne uživajo nikake pokojnine, kakor tudi za njihove vdove in sirote; 2. ustanove Matije viteza Schönererja za pomoči potrebne neaktivne uradnike in služabnike, in sicer za take, ki nobene ali le majhno pokojnino uživajo; 3. ustanove barona Morica Königswarterja za pomoči potrebne vdove in sirote železniških uslužbencev, katere ne uživajo nobene pokojnine ali niso kako drugače preskrbljene, dalje za take vdove in sirote, ki sicer uživajo kako pokojnino ali so preskrbljene kako drugače, pa vsejedno lahko dokažejo, da so podpore potrebne, in slednjič za bivše železniške uslužbence, kateri ne uživajo nobene pokojnine ali niso preskrbljeni kako drugače, ki so zgubili službo radi bolehnosti in postali nezmožni, da si kaj prislužijo; 4. ustanove za avstrijske železniške invalide za uslužbence in delavce železnic, ki so v službi ponesrečili in postali nezmožni, da sploh kaj zaslužijo, pa tudi za ostale takih železniških uslužbencev, ki so bili pri ponesrečenju takoj mrtvi ali so umrli vsled istega; 5. ustanove Ferdinanda Linderja in Samuela Hahna za vdovo uradnika južne železnice, katera ne uživa nobene ali le majhno pokojnino. Prošnje, ki se morajo nasloviti glede prvoimenovanih 4 ustanov na kuratorij dotične ustanove in glede zadnjeimenovanih dveh na glavno ravnateljstvo južne železnice na Dunaju, morajo biti opremljene s potrdilom načelnika postaje, na kateri biva prosilec, da je isti potreben in vreden podpore, najnovejšega datuma ali pa s spričevalom oblasti prebivališča o ubožnosti najnovejšega datuma. Drugih listin ni treba priložiti. Prošnje za podporo iz katere teh šest ustanov se morajo v teh-le rokih vložiti pri glavnem ravnateljstvu: glede Schönererjevih ustanov do 15. oktobra, glede železniške podporne zaloge, Königswarterjeve ustanove in ustanove za invalide do 31. oktobra, glede Linderjeve in Hahnove ustanove do 15. decembra t. l.

(Ogenj.) Posesniku M. Judniču iz Petrove vasi je v vinogradu pogorel hram s sodi. Škode je okoli 700 gld. Kako je ogenj nastal, ni znano.

(Kneippovo zdravišče) se bode, kakor čujemo, skoro postavilo tudi na Črnučah pri Ljubljani.

(Zavetišče za brezposelne služkinje v Trstu pod varstvom Svete Družine.) Ta vže nekaj let jako blagodosno delujoči, zares človekoljubni zavod se je s 24. avgustom t. l. iz ulice Navali št. 1 preselil v ulico Tesa št. 23, in se zanaša zaradi jako ugodne lege in večjih prostorov, katerih ima, še na bolj obširno delovanje. Zavodno vodstvo ni se strašilo ne truda ne stroškov, da napravi »pravi dom« služkinjam, katere ostanejo začasno brez službe. V ta zavod se sprejemajo brezposelna dekleta brez vsakega razločka narodnosti, in ker se pri sprejemanju strogo gleda na navedeno vedenje, zamore ta zavod p. n. družinam v vsakem obziru dobro postreči. Bodi toraj omenjeni zavod p. n. družinam vroče priporočen za nadaljno podporo.

* * *

(Slovani in Nemci v armadi.) Po uradni statistiki je sedaj v naši armadi 891.054 vojakov. Od teh je 430.642 Slovanov, in sicer Čehov ter Slovakov 174.368, Poljakov 75.672, Rusinov 74.675, Hrvatov 74.514, Slovencev 27.513, Nemcev pa je v armadi 227.230, Mažarov 122.234, Rumunov 47.276, Italijanov 13.669. Koliko pa je Slovanov pripisanih drugim narodnostim, o tem molči statistika.

(Dreyfus v reji.) Iz Pariza se poroča, da je Dreyfus v Karpentrasu v južni Franciji v reji. Zdravnik mu je ukazal, da ne sme nikogar sprejemati ter se skrbno ogibati vsake razburjenosti. Upamo, da se bodo tudi časniki ravnali po tem nasvetu ter Dreyfusa pustili v miru.

(Umorjena žurnalista.) V vasi Kataršino na Ruskem je bil te dni umorjen ruski žurnalista Vladimir Sosnovskij. Po noči so ga napadli kmetje in ubili, ker jih je dolžil, da so udani tatvini in pijači. Dne 16. t. m. pa je bil v Taskendu umorjen žurnalista dr. Smorguner. Ustrelil ga je polkovnik Štaševskij, ker je v svojem listu branil nekega tatinskega plemenitaža.

Društva.

(Zveza slovenskih kolesarjev) javlja: Ker so se pripetili slučaj, da so zagrešili nekateri zvezni člani pri prehodu čez avstrijsko italijansko mejo nepravilnosti in se utegne vsled narodnosti posameznikov vsej »Zvezi« vzeti ugodnost prostega prehoda, opozarjamo še enkrat vse člane na dotične določbe, ki se glasé: Vsak član, ki gre preko meje, mora imeti »Zvezin« znak, vsprejemnico in legitimacijo za tekoče leto. Oglašiti se mora najprej pri avstrijskem finančnem uradniku, kjer dobi potrdilo o izvozu kolesa. S tem potrdilom gre k italijanskemu uradniku, ki kolo plombira. Sedaj ima prosto pot. Vrniti se sme v Avstrijo, kjer hoče. Ne sme se pa pozabiti na to, da se javi pri italijanskem finančnem uradniku zopetni izvoz kolesa iz Italije. Italijanski uradnik da potrdilo o izvozu in spremi kolesarja do avstrijskega uradnika, kjer se kolesu plomba odvzame. Potrdilo o izvozu kolesa iz Italije nazaj v Avstrijo naj se gotovo pošlje predsedništvu »Zveze slov. kolesarjev« v Ljubljani.

(»Gospodarska zadruga« za sodni okraj Podgrad) nam je doposlala tiskano poročilo o zadnjem rednem letnem obnem zboru, ki se je vršil dne 20. avg. t. l. Dohodkov je imela minolo leto 753 gold., troškov 663 gold. 20 kr., članov pa šteje 404. Zadruga je z malimi sredstvi pospeševala svinjerejo, govedorejo, čebelarstvo, vinarstvo in sadjarstvo. V odbor so bili zopet izvoljeni dosednji odborniki, katerim je načelnik g. dekan Rogač.

Telefonska in brzojavna poročila.

Ministerska kriza.

Dunaj, 27. septembra. Cesar ni danes vsprejel v avdijenci nobene v političnem oziru važne osebe in ker je danes odpotoval v Berndorf, so dogovori odloženi do jutri.

Dunaj, 27. septembra. Včeraj je bil Chlumecy pri cesarju, katerega je priporočal odločno spremembo sistema na korist nemških liberalcev. Priporočal je sestavo uradniškega ministerstva. Nemškonacionalni listi poročajo, da je krona pritrdila temu predlogu. Največ nad, da postane načelnik uradniškemu ministerstvu, ima cesarski namestnik na Tirolskem grof Merveldt, ki je pred časom služboval tudi na Štajerskem. Misel na grofa Clary Aldringen se je opustila. —

Nekaj časa se je mislilo poklicati na čelo ministerstva tržaškega namestnika grofa Goessa. Novo ministerstvo se bode sestavilo tako, da bode ugajalo Nemcem. V novem ministerstvu bode sekcijski šef Körber, Franz Klein in Hartel. Tako nemški viri.

Dunaj, 27. septembra. Stanje glede ministerske krize je nespremenjeno. — Splošno se sodi, da prevzame vlado uradniško ministerstvo, in sicer v ta namen porablja svoj vpliv baron Chlumecy, ki dela na to, da bi štajerski cesarski namestnik grof Clary stopil na čelo uradniškega, po večini nemško-liberalnega ministerstva. — Sestavi takega ministerstva se ustavlja desnica.

Dunaj, 27. septembra. Ako se osnuje uradniško ministerstvo, tedaj bo po odpravi jezikovnih naredb desnica predložila državnemu zboru jezikovni zakon na podlagi enakopravnosti za celo državo ter pred ugodno rešitvijo tega zakona ne bo pritrdila nobeni vladni predlogi.

Dunaj, 27. septembra. Knez Liechtenstein ni zato prodrl s svojo poskušnjo za sestavo kabineta, ker ni našel zaslombe v ustavovernem veleposestvu, čegar zastopniki so se mu izjavili, da Nemcem ne zadoštuje odprava jezikovnih naredb, marveč da hočejo imeti Nemcem prijazno ministerstvo.

Dunaj, 27. septembra. Knez Alfred Liechtenstein se je vrnil danes na Štajersko. Njegov poskus se je popolno izjalovil. Nemško-liberalni listi konstatujejo, da tudi baron Chlumecy ne bo sestavil novega kabineta. Položaj je vedno bolj zamotan.

Dunaj, 27. septembra. Izvrševalni odbor desnice, ki bi se bil imel sestati v petek, se je zopet odložil, ker je kriza še vedno v istem stanju.

Dunaj, 27. septembra. Cesar je imenoval residijalnega kanonika v Olomucu barona Skrbenskega za nadškofa v Pragi.

Dunaj, 27. septembra. Bolgarskemu knezu Ferdinandu je podelil cesar veliki križ reda sv. Štefana. Obedi, ki ga je priredil cesar knezu na čast včeraj popoldne v Schönbrunu, so se vdeležili vsi skupni ministri.

Brno, 27. septembra. Socijalno-demokratskega kongresa se udeležuje 64 Nemcev, 38 Čehov, 10 Poljakov, 1 Rusin, 2 Slovencev, 1 Italijan, skupno 116 delegatov, mej temi 13 državnih poslancev. Točka »organizacija stranke« je bila rešena po kratki debati. Sedež osrednjega vodstva bo tudi v bodoče na Dunaju.

Zagreb, 27. septembra. Hrvatska regni-kolarna deputacija se snide 6. oktobra.

Budimpešta, 27. septembra. Jutri bo predlagal Szell v ogerski zbornici, naj poslanci volijo kvotno deputacijo, v katero bodo razen Szella in Hegedüsa, ki sta mej tem postala ministra, vsi poprejšni člani izvoljeni. Volitev za delegacijske člane se bo pa vršila še le potem, ko se stvari v Avstriji tako vrede, da bo tudi v tem parlamentu zagotovljena volitev delegatov.

Petrograd, 27. septembra. Vsi tukajšnji listi se strogo izražajo o belgrajski razsodbi. »Novoje Wremja« svetuje Milanu, naj čim prej ostavi Srbijo.

Moskva, 27. septembra. Včeraj je bila oropana na železnici v vozu I. razreda grofica Sumsakow. Ž njo ste se vozili dve elegantni dami, ki ste grofico omamili, ter ji ukradli 50.000 rubljev. — 25. septembra je v Moskvi uničil ogenj neko veliko prodajalnico živil. 26 oseb, mej temi 16 ognjegascsev, je bilo pri gašenju težko ranjenih.

Amsterdam, 27. septembra. Mej holandsko, nemško in francosko vlado se plečejo razgovori glede angleško-transvalskega vprašanja.

Haag, 27. septembra. V poslanski zbornici so liberalni poslanci strogo prijemali vlado radi pisma, ki ga je kraljica poslala

papežu. Minister Beaufort je odgovoril, da prevzame na-se vso odgovornost. Kraljica je samo posnemala vzgled nemškega cesarja, ki se je leta 1890 tudi obrnil na papeža.

London, 27. septembra. Vlada skliče oktobra meseca parlament, da dovoli potrebni kredit za vojskine namene.

Newyork, 27. septembra. Admiral Dewey se je na ladiji „Olympia“ povrnil v domovino, kjer je bil vsprejet z velikimi slovesnostmi.

Svilnati damasti 75 kr.

do gld. 14.65 meter — istotako tudi črna, bela in barvena **Hennebergova svila** od 45 kr. do gld. 14.65 meter — v najbolj modernih tkaninah, barvah in vzorcih.

Na zasebnike poštnine in carine preste na dom. — Vzorci obratno. — Dvojni pisarni porto v Švico.

Tovarne za svilo G. Henneberg
169 c. in kr. dvorni zalagatelj, Curih. 11-8 5

Umrli so:

26. septembra. Franciska Ekert, 49 let, zasebnica, vdova, Sv. Petra cesta 25, jetika.

V bolnišnici:

24. septembra. Francšek Mrhar, 29 let, kurjač, vročinska bolezen.

Tržne cene v Ljubljani.

Tedensko poročilo

od dne 17. do dne 23. septembra.

	gl. kr.		gl. kr.
Goveje meso I. v. kg	— 60	Pšenična moka 100 kg	15 50
» » II. » »	— 56	Koruzna » » »	8 —
» » III. » »	— 48	Ajdova » » »	18 —
Telečje meso » »	— 60	Pizol, liter » » »	— 9
Prasičje » sveže » »	— 70	Grah, » » » »	— 10
» » prek. » » »	— 83	Leča, » » » »	— 12
Kostrunovo meso » »	— 36	Kaša, » » » »	— 11
Maslo » » » »	1 —	Ričet, » » » »	— 11
Surovo maslo » » »	— 95	Pšenica » » » »	9 20
Mast prasičja » » »	— 70	Rž » » » » »	7 —
Slanina sveža » » »	— 60	Ječmen » » » »	7 —
» » prekajena » » »	— 70	Oves » » » » »	6 30
Salo » » » » »	— 60	Ajda » » » » »	8 50
Jajce, jedno » » »	— 3	Proso, belo, » » »	9 —
Mleko, liter » » »	— 8	» » navadno » » »	6 50
Smetana, liter » » »	— 40	Koruzna » » » »	6 60
Med » » » » » kg	— 70	Krompir » » » »	2 20
Krompir » » » » »	— 3	Drva, trda, seženj » » »	7 20
Piščanec » » » » »	— 55	» » mehka, » » »	—
Golob » » » » » »	— 20	Seno, 100 kg » » »	—
Raca » » » » » »	— 80	Slama, » » » » »	—
Gos » » » » » » »	—	Stelja, » » » » »	—

Cena žitu na dunajski borzi

dne 26. septembra 1899.

Za 100 kilogramov.

Pšenica za jesen	gl. 8.49 do gl. 8.51
» » pomlad	» 8.89 » » 8.91
Rž za jesen	» 6.92 » » 6.93
» » pomlad	» 7.28 » » 7.30
Turšica za oktober	» 5.52 » » 5.53
» » maj-junij	» 5.38 » » 5.39
Oves za jesen	» 5.26 » » 5.28
» » pomlad	» 5.70 » » 5.71

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m., srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
26	9. zvečer	734.8	11.0	sr. jzah.	jasno	—
27	7. jutraj	735.2	8.2	sl. sevah.	pol oblač.	0.0
	2. popol.	735.2	20.1	sr. jzah.	jasno	—

Srednja včerajšnja temperatura 11.9° normale: 13.4°.

ANT. PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 6
se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne
duhovniške obleke
iz trpežnega in solidnega
blaga po nizkih cenah.
Opozarja na veliko svojo zalogo
izgotovljene obleke
posebno na **haveloke** v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah.
227 53

Brunolein, izvrstno sredstvo za ohranitev le-
sova, preprečuje gnitje, oprhlost itd.
Za trgovce pohištva, mizarje in zasebnike ima v zalogi trdka
BRATA EBERL v Ljubljani, Františkanske ulice.
Vnanja naročila proti povzetju. 228 15 11-6

Naznanilo.

Usojam si svojim častitim odjemalcem, slav. občinstvu in preč. duhovščini
najudaneje naznaniti, da se moja **prodajalna z železom** nahaja edino le
kakor doslej na **Glavnem trgu št. 10** pod trdko

Andr. Druškovič-a naslednik

Val. Golob

ter nima z ono v Wolfvih ulicah nikake dotike.

Z najodličnejšim velespoštovanjem

Valentin Golob.

779 3-2

Prodajalnica Slovinci,

je oddati pristopajte k

z vsem skupaj ali pa samo oprava v **Ljubljani**,
Rožne ulice šte. 11. 788 3-1

„Naši straži“!

Splošno kreditno društvo v Ljubljani.

Vplačani zadrugi deleži gld. 46.830.—,

Promet od 1. oktobra 1898 do 1. avgusta 1899 gld. 1.661.490.22.

Skupna aktiva gld. 287.978.03 kr.

Sprejema: hranilne vloge po 4½%, vloge na tekoči račun po 3½%
od dneva vložitve do dneva vzdige.

Izposoja se na menice in na personalni kredit proti obrestim po
5 do 6%, brez kakih stroškov. 676 7

Urađuje se vsaki dan ob navadnih urah: **Dvorski trg št. 3.**

Vincencij Čamernik

v **Ljubljani**, **Slomšekove ulice šte. 9**
nasproti mestni elektrarni

se priporoča velečastiti duhovščini, cerkvenim predstojništvom in slavnemu p. n.
občinstvu v naročila na razna strokovno natančno izvršena

cerkvena umetna in stavbinska dela

po poljubnih načrtih in narisih. — Ob priliki bližajočega se praznika Vseh
svetnikov priporoča ob enem svojo **izborna zalogo**

nagrobnih spominkov

iz raznovrstnih marmorjev. Vsprejema pa tudi naročila na izvršitev istih po spe-
cijalnih načrtih in poljubnih slogih. — Cene so delu in blagu primerno zelo
nizke, izvršitev naročenih del točna in trpežna. 769 10-3

➡ **Narisi so na razpolago.** ⬅

Telefon šte. 135.

Kupuje in prodaja vse zdolej zaznamovane
efekte in druge vrednostne listine
po dnevnem kurzu.

Pri dež. kot trg. sodišču protokolirana

„BANKA Maks Veršec“
v **LJUBLJANI.**

Poštni šekovni promet šte. 847.533.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev.
Sprejema **hranilne vloge** v tek. računu (Giro-konto),
obresti od dne do dne po 4½%.
Poštno-hranilnišne položnice so na razpolago.

Dunajska borza.

Dne 26. septembra.

Skupni državni dolg v notah	100 gld. 10 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 —
Avstrijska zlata renta 4%	118 20
Avstrijska kronska renta 4%	100 15
Ogerska zlata renta 4%	116 95
Ogerska kronska renta 4%	95 20
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	907 — 1/2
Kreditne delnice, 160 gld.	369 50
London vista	120 65
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 —
80 mark	11 78
30 frankov (napoleonor)	9 57 1/2
Italijanski bankovci	44 50
C. kr. cekini	5 69

Dne 26. septembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	171 gld. 25 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	156 50
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195 50
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	100 15
Tisine srečke 4%, 100 gld.	139 50
Dunavske vravnjavne srečke 5%	128 50
Dunavsko vravnjavno posojilo l. 1878	107 50
Posojilo goriškega mesta	112 —
4% kranjsko deželno posojilo	— —
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	96 90
Prioritetne obveznice državne železnice	215 25
» » južne železnice 3%	167 —
» » južne železnice 5%	118 —
» » dolenskih železnice 4%	99 50

Kreditne srečke, 100 gld.	196 gld 75 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	165 —
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20 60
Rudolfove srečke, 10 gld.	28 50
Salmove srečke, 40 gld.	83 75
St. Genois srečke, 40 gld.	84 —
Waldsteinove srečke, 20 gld.	62 —
Ljubljanske srečke	23 —
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	150 75
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3140 —
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	427 —
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	70 75
Splošna avstrijska stavbinska družba	103 —
Montanska družba avstr. plan.	282 15
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	190 —
Papirnih rubljev 100	127 37

➡ **Nakup in prodaja** ⬅

vsakovrstnih **državnih papirjev, srečk, denarjev** itd.
Zavarovanja za zgube pri **žrebanjih**, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka. — **Promese** za vsako žrebanje.
Kulani na izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l. Strobelsasse 2.

➡ **Pojasnila** ⬅ v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh **špekulacijskih vrednostnih**
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

➡ **naloženih glavnih** ⬅